

НЕЗАМИСЛИВА ИЗБОРНА ЛАКРДИЈА ВО СОБРАНИСКАТА АРЕНА

Амандманската расправа по Изборниот законик за парламентарните избори во 2006 година се претвори во арена на приватни и партиски интереси, кои во заден план ги ставија сите правила за одржување фер и демократски избори, кои всушност претставуваат главен услов или уцена која доаѓа од Европската унија.

Во услови на плима и на осека, карактеристики за природните океански законитости, соленоста на водата се мери со инаетот на парламентарците или се крие во одговорот на прашањето -

ДЕТСКА ГРАДИНКА

Во контекст на ова, премиерот Бучковски се соживува во ролјата на доблесен политичар и спасител на изборниот процес, бидејќи има добар човечки материјал за манипулација. Во двата случаја вмовците се жртвени јарци на својата лакомост, а од друга страна, пак, овој просирен парламентарен циркус му овозможува на СДСМ да ужива во малата предност, иако сè до гласањето за Изборниот законик постојат шанси да пропаднат понудените изборни прави-

■ Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

"КОЈ Е НАЈГОЛЕМ М ПОЛИТИЧКИТЕ 'МА

која партија е најголема опозициона сила која ќе излезе на мегдан со коалицијата на СДСМ и при тоа ќе "штрчи", ќе отскокнува од јатото "За подобра Македонија".

Значи, во проблемот нема суштински проблем, освен два калауза кои отвораат скриени врати за сегашните стартни позиции на политичките партии во Македонија. Првата врата ја прикрива нарушената позиција на ВМРО-Народна, која по излегувањето од седиштето на ВМРО-ДПМНЕ, а со приближувањето на изборниот тајминг (датум) не одговара на постигнатите изборни резултати во 2002 година и на негативниот рејтинг во јавноста.

Имено, легитимитетот за иден контролор на власта го има ВМРО-ДПМНЕ, односно Никола Груевски, кој е во подобра позиција во однос на "народњаците", а кои до последен момент не знаеја што да прават со себе - дали на овој или на друг начин ќе бидат во функција за добивање нов мандат за пратеници. Што значи дека го бараат излезот под сонцето, но погрешно што кокетираат со таборот на СДСМ, кој овој мо-

Легитимитетот за иден контролор на власта го има ВМРО-ДПМНЕ, односно Никола Груевски, кој е во подобра позиција во однос на "народњаците", кои до последен момент не знаеја што да прават со себе - дали на овој или на друг начин ќе бидат во функција за добивање нов мандат за пратеници. Тоа значи дека го бараат излезот под сонцето, но погрешно што кокетираат со таборот на СДСМ, кој во овој момент ги искористи за партиски профит и натамошно одложување на датумот за изборната трка.

мент ги искористи за партиски профит и натамошно одложување на датумот за изборната трка.

Оттаму јалови се обидите на следбениците на Љубчо Георгиевски дека тие се најголема опозициона партија, иако во сегашниот состав бројно се понадмоќни од ВМРО-ДПМНЕ. Всушност, изборните резултати од 2002 година му нудат законска

поткрепа на сегашниот носител на опозиционата коалиција, кој не крие дека додавката ДПМНЕ претставува наследство на партијата на Груевски.

Значи, дилот останува дил, без разлика дали ВМРО-ДПМНЕ е морален победник, а ВМРО-Народна губитник, затоа што не успеа да се дограби до брендот и политичкиот багаж на ДПМНЕ.

ла. Гласањето за Изборниот законик е обусловено од бројот на пратениците на ВМРО-Народна, но и на ВМРО-ДПМНЕ. Двотретинскиот сојуз е лимитот за официјализирање на парламентарната битка во Македонија. Затоа актот на премиерот Бучковски за одредување на парламентарната перјаница не претставува капитулација, туку бинго за усложнување на битката во Собранието на РМ. Истовремено понудицата на Георгиевски до таборот на Груевски претставува политичка сламка за спас, бидејќи бизарниот компромис не е ништо друго туку замачкување на очите. Што содржи компромисот: претседателот на ДИК да го избере ВМРО-ДПМНЕ и ДПА, но за сметка на тоа "народњаците" ќе бидат задоволни ако ги сместат своите членови во избирачките одбори, таму каде што се прават сите изборни манипулации (штимање на резултатите, притисок итн.).

"Ние нема да ја бојкотираме работата на Собрание-

то, ниту донесувањето на Законикот, а со тоа нема да придонесеме да се одложат изборите затоа што бојкотот на Собранието од ВМРО-ДПМНЕ значи пролонгирање на првиот можен редовен рок, а при тоа јавно се залагаа за предвремени избори", истакна в.д. претседателката на ВМРО-НП, Весна Јаневска веднаш по понудениот јадец во собраниската арена.

Кој во оваа ситуација се извлече од одговорноста? Бучковски кој го потпиша документот дека опозицијата ја сочинуваат политички партии кои на последните избори за пратеници во Собранието на РМ освоиле најголем број гласови. Со тоа се дистанцира од пазарењата

Никола Груевски се закани дека нема да попусти за некој во изборниот процес да биде "цар или месија, а друг јабанџија". Тој заедно со членките на опозиционата коалиција "За подобра Македонија" делумно ја бојкотираа расправата по Изборниот законик само затоа што за вжештените глави не важат принципиелните договори и спогодби.

Една загубена битка не значи дека е добиена војната. Таа се води пред електоратот. Но, во меѓувреме се случува "дневно-политичко пролевање крокодилски солзи". Груевски инсистираше Владата да гарантира дека во Изборниот законик ќе се прецизира терминот "опо-

зициона партија" и да се лоцира која е партијата која на последните парламентарни избори освоила најмногу гласови. А, Бучковски од Шар Планина, во стилот на "роднокрајните шарпланинџи", порача:

"Сè што ветив, сè исполнував", одговори премиерот сакајќи да биде поголем "мангуп од политичките 'манги'".

Бучковски тврдеше дека сведоци му биле тонските записи од последната лидер-

Координаторот на пратеничката група на ВМРО-ДПМНЕ, Силвана Бонева, на прес-конференцијата, повикувајќи го Бучковски, рече:

"За време на викендот премиерот да размисли дали останува на јавно постигнатиот компромис со опозицијата или веќе прави нов договор зад нејзиниот грб. Бучковски на генералниот секретар на НАТО му вети чуда, чудото вчера беше испорачано со газењето на компромисот постигнат со сите опозициони партии, со исклучок на ВМРО-Народна и НСДП. Со усвојувањето на амандманот на ВМРО-Народна, очигледно се исполнуваат некои други обврски од некој таен договор".

Таа нагласи дека сега на потег е Бучковски, а ВМРО-ДПМНЕ ќе се консултира за нивните следни чекори. Пратеничката на Либерална партија Ристана Лалчевска се сомневаше дека СДСМ и ВМРО-Народна имаат стратегија за да се одолжи донесувањето на Изборниот законик, а со тоа да се пролонгира и терминот на изборите.

"Амандманот на Народна сигнализираше дека има и втора страна на играта. Во принцип немаме против двотретинското мнозинство на избор на ДИК, но при непрецизност кој е предлагач на претседателот на ДИК, практично влегуваме во хаотична ситуација. Имено, Законикот ќе се донесе подоцна, ќе влеземе во игра да не може да се избере претседател на ДИК, бидејќи петте дена дадени во Законикот ќе бидат претесни за да се договараат опозиционите партии, а со тоа се пробиваат сите термини за распишување на изборите во јули. Владата, од една страна, кажува дека сака изборите да бидат на 5 јули, а од друга страна си подготвува алиби за повторно да ја обвини опозицијата", изјави Лалчевска во моментот кога не се знаеше кој ќе го предложи името на претседателот на ДИК, кој требаше да биде по препорака на најголемата опозициона партија, која постигнала најмногу гласови на претходните избори.

ска средба, каде можело да се забележи дека сè што ветил тој и исполнил.

Според него, од записите било многу јасно дека Груевски се откажал од сè, само за да биде прифатен неговиот предлог во изборните органи да останат партиските претставници.

"Преку глава ми е од ултиматуми, уцени и речникот кој го употребува Груевски. Секогаш, како мало дете, кога нешто ќе си замисли, а нема да биде исполнето, говори за бојкот", изјави премиерот.

Претседателот на СДСМ му предложи на Груевски да му "сврцне" преку телефон на Тачи од ДПА и да го убеди да го прифати предлогот на ВМРО-ДПМНЕ за прв човек на ДИК.

Но, доколку тоа не му успее, Бучковски истакна, "ти ветувам дека ќе го убедам Тачи и ќе ти обезбедам 74 гласови од власта за вашиот предлог да помине во Собранието".

УШТЕ 4 ГОДИНИ ОПОЗИЦИЈА

Во врска со ултиматумот на Груевски, тогаш ВМРО-Народна побара од ВМРО-ДПМНЕ да не бара од премиерот да биде посредник во караниците на опозицијата.

"Доколку ДПМНЕ и ЛП чувствуваат дека, пред сè, околу Изборниот законик, во Собранието, треба нешто да решат со ВМРО-НП, ние практично секој ден сме во Собранието и знаат каде можат да нè најдат", изјави Горѓи Трендафилов од ВМРО-НП.

"Доколку имаат намера да решаваат некои отворени прашања со СДСМ, слободно можат да ги решаваат, но при тоа навистина е непристојно да ја инволвираат и ВМРО-НП", додаде Трендафилов.

Во врска со ова Никола Груевски го повтори својот став дека премиерот едно ветува, а друго прави. Доколку не биде прифатено нив-

АНГУП ОД НГИ'?"

во опозицијата. Но, реално гледано настаните поврзани со амандманската расправа по Изборниот законик тука не завршува, се наметнува прашањето дали се враќаме на почетокот или уште повеќе се заплеткуваме во меѓупартиските пазарења.

Имено, пред извесно време лидерот на ВМРО-ДПМНЕ,

"СÈ ИСПОЛНИВ", РЕЧЕ ПРЕМИЕРОТ БУЧКОВСКИ ПРИ ПОСЕТАТА НА ШАР ПЛАНИНА

ното барање, ВМРО-ДПМНЕ нема да гласа за Законикот.

Според координаторот на пратеничката група на СДСМ, Јани Макрадули, Груевски е тој кој не го почитува договорот.

"Цело време се натпреваруваат да докажат дека се поголема опозиција од ВМРО-Народна. Ние им предлагаме да останат уште четири години во опозиција и меѓу себе да се избораат кој е опозиција. Ова што сега го бараат е сосема различно од тоа што Груевски официјално во писмо му го напиша на Бучковски: дека инсистира на партиски претставници во избирачките одбори и се откажува од сите останати нивни барања. Владата поднесе амандман каде вели дека членови на избирачките одбори ќе можат да предлагаат партиите, кои освоиле најмногу гласови на последните парламентарни избори. Бидејќи кандидатот за претседател на ДИК ќе се избира на конкурс, да видиме прво кој ќе се пријави, потоа во Собранието треба да добие двотретинско мнозинство гласови, така што очигледно не ќе може само со поддршката од една опозициона партија". Всушност, околу прашањето кој е најголем опозиционер и најмногу се зборува, се закануваше или се манпулираше со јавноста.

Во еден момент Слободан Чашуле ги повика Бучковски и Груевски преговорите да ги водат во Собранието, сугерирајќи "да се престане со бојкотот, уцената, плачењето и детските 'палавштини', бидејќи на таков начин наместо во Европа ќе нè одведат во детска градинка".

Чашуле побара од двајцата лидери да престанат да манипулираат со датумот на изборите, едниот со необезбедување кворум, а другиот со бојкотот на седниците, потсетувајќи нè на улогата на државната администрација, како што беше во првичното решение во Изборниот законик.

За него нема дилема која е најголемата опозициона партија.

"Кој е опозиција се гледа во Собранието, ние тоа веќе го покажавме: имаме 60-тина амандмани, дискутираме по

"УШТЕ ЕДЕН МАНДАТ БИДЕТЕ ОПОЗИЦИЈА, А ДУРИ ТОГАШ ЌЕ ВИДИМЕ КОЈ ВСУШНОСТ Е ОПОЗИЦИЈА", ОЦЕНУВА МАКРАДУЛИ ОД СДСМ

Законикот".

Дали начинот на дискутирање и атмосферата во Собранието придонесоа за прецизирање на регулативата на Изборниот законик? Не, но ја прикажаа вистинската слика за силната на законодавниот дом наспроти извршната власт, која е помоќна и од сама себе си. Инаку, циркусот почна со битката чиј концепт се брани во Изборниот законик. ВМРО-Народна ги користеше сите методи да ја опструира работата затоа што беше незадоволна од колачот во избирачките одбори. Компромисот кој на почетокот од процесот го постигнаа СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ за вклучување нивни партиски претставници во избирачките одбори како преодно решение за овие избори, за Народна е излегување од претходно утврдениот концепт, па затоа наместо Изборен законик, се носело правилник за лажирање на изборните резултати.

"Кој е тој концепт? Зборуваме за непартиски изборен орган или зборуваме за изборен орган кој треба да спроведе избори на начин како што тој сака или како што ќе добие инструкции", изјави Блаже Стојановски од ВМРО-НП.

Но, таквиот став на пратеничката група на Георгиевски

ја засилува позицијата на СДСМ за да веруваме дека "народњациите" се караат со вмовците за тоа кој е поголем опозиционер.

"Немојте оркестрирано да манипулирате и да обвинувате за некој дил. Ако беше спротивно, тогаш некој друг од опозицијата, ВМРО-ДПМНЕ, ќе обвинеше дека СДСМ е во

коалиција со Народна", изјави Борис Кондарко од СДСМ.

Овие полемики следуваат по амандманите на Народна, со кои тие остро се спротивставуваат на решенијата во Законикот, ДИК со акт да ги прецизира критериумите за избор на членовите во одборите кои од редовите на административците ќе се врши по случаен избор.

Мнозинството не прифати тоа да се уреди со закон. Во овој момент, никој нема точна проценка кога ќе биде изгласана изборната регулатива. Но, едно е вистина, таа трае со денови, без конкретен придонес или прецизирање на правилата за фер и демократски избори. Ако Изборниот законик ќе донесе до крајот на месецов, тогаш повеќе од сигурно е - сè погласни се информациите дека изборите нема да се одржат во првиот редовен термин во јули. Но, според динамиката и прикажаната жаловост Изборниот законик заглави во Собранието. Стотината поднесени амандмани од Народна ја усложнуваат процедурата, но и ја отфрлаат одговорноста од себе, тврдејќи дека всушност тие не се виновни што изборите можеби ќе се одржат во септември.

**ОТВОРЕН КРАЈ
СО ХРИСТИНА**

премиера: Недела 17.10
репризи: Четврток 22.10
Сабота 13.10

МТМ
ТЕЛЕВИЗИЈА

И ЛОКАЛНИТЕ
ТЕЛЕВИЗИИ ВО
МАКЕДОНИЈА
СЦГ и БИХ

Машуп
Музати